

Србското епическо пеене в съпровод на гусла между научната тема и нематериалното културно наследство: етномузикологична перспектива

Данка Лаич Михайлович

(Резюме)

В студията се представят опитът и резултатите от дългогодишното изследване на сръбския епос, преди всичко пеенето в съпровод на гусла – най-често срещаният и предпочитан вид за изпълнение на епически песни. Проучването на традицията и на личностите се оказва важно за етномузикологичното и интердисциплинарното възприятие на този жанр. Фокусирането върху този солов изпълнителски жанр превръща отношенията с основните сътрудници в изследването – гусларите (епическите певци, които съпровождат пеенето си с гусла – струнен музикален инструмент с една струна) – в особено интензивни и сложни. В тази връзка прилагането на Конвенцията на ЮНЕСКО от 2003 г. за опазване на нематериалното културно наследство (НКН) е припознато от етномузиколозите като възможност и тяхно етично задължение, след като подкрепят опазването на епическото пеене с гусла, да постигнат взаимност с гусларите във всички аспекти на сътрудничеството си. Сътрудничеството при подготовката на номинацията за вписване на тази традиционна практика в Националния списък на НКН и в по-нататъшните проекти, които следват в посока нейното опазване, донасят нови предизвикателства и насърчават по-задълбочени размисли върху социокултурната отговорност и нейното влияние върху националната етномузикология. Свързването на резултатите на изследванията с културната практика е едно от най-очевидните предизвикателства в съвременната хуманитаристика и в по-широк смисъл тази студия е принос към обсъждането на приложните хуманитарни науки.

Ключови думи: сръбско епическо пеене; гусла; индивидуалност и традиция; нематериално културно наследство (НКН); Конвенция за опазване на НКН на ЮНЕСКО 2003 г.; приложна етномузикология/хуманитаристика; социокултурна отговорност на академичните изследователи

Данка Лажич Михайлович
Српска академија наука и уметности
Музиколошки институт
Кнез Михаилова 36
11000 Београд, СРБИЈА
danka.lajic.mihajlovic@gmail.com